

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL DE GOVERN

16

Acord del Consell de Govern de 3 de gener de 2022 pel qual s'estableixen directrius per a la inclusió de clàusules de caràcter social, laboral i mediambiental en la contractació de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i el seu sector públic instrumental

La inclusió de clàusules socials, laborals i mediambientals en els contractes públics permet que la compra pública, més enllà de satisfer les necessitats de l'òrgan de contractació, pugui ser utilitzada per orientar i afermar comportaments beneficiosos per a l'interès general.

Tant el dret de la Unió Europea com la legislació bàsica estatal atribueixen a la contractació pública una marcada dimensió estratègica a fi d'aconseguir una millor relació qualitat-preu per a l'erari públic. La Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, en la considerant segona reconeix el paper clau de la contractació pública en l'Estratègia Europa 2020, alhora que incorpora múltiples eines al servei de la promoció de la contractació ecològica, social i d'innovació. Per la seva banda, la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (en endavant, Llei 9/2017) és fins i tot més ambiciosa en el disseny instrumental de la contractació pública. Entre altres disposicions, l'apartat 3 de l'article 1 d'aquesta Llei preveu que "En tota contractació pública s'han d'incorporar de manera transversal i preceptiva criteris socials i mediambientals sempre que tinguin relació amb l'objecte del contracte, en la convicció que la seva inclusió proporciona una millor relació qualitat-preu en la prestació contractual, així com una major i millor eficiència en la utilització dels fons públics. (...)".

És important destacar que la jurisprudència recent consolida el valor del contracte públic com a instrument per aplicar i garantir els drets laborals de les persones treballadores prevists en la legislació i en els convenis col·lectius.

El Govern de les Illes Balears no va necessitar esperar a la transposició de la Directiva 2014/24/UE per part del legislador estatal per manifestar la seva voluntat d'utilitzar la contractació pública i l'import destinat a la mateixa amb finalitats transversals, aconseguint efectes socials que van més enllà de la prestació d'un servei, l'execució d'una obra o l'adquisició d'un subministrament.

Mitjançant Acord del Consell de Govern de 29 d'abril de 2016 (publicat en el BOIB núm. 54, de 30 d'abril de 2016), es van establir directrius per a la inclusió de clàusules de caràcter social en la contractació de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i el seu sector públic instrumental. L'aplicació d'aquest Acord ha suposat avanços en la consecució d'objectius de caràcter social a través de la contractació pública. No obstant això, aquestes directrius han de ser revisades a la vista del nou marc de referència que ha suposat la citada legislació bàsica estatal. A més d'això, l'experiència en l'aplicació de l'Acord esmentat aconsella que es perfilin alguns dels seus continguts i s'aporti seguretat jurídica als operadors jurídics en el moment de la redacció dels plecs i altres documents contractuals així com l'establiment de mecanismes efectius de seguiment i control de la correcta execució contractual.

D'altra banda, un dels principis d'acció del Govern de les Illes Balears es fonamenta en el desenvolupament sostenible, en els seus tres vessants: social, ambiental i econòmic. En el marc de la normativa autonòmica, el Govern de les Illes Balears vol impulsar que la contractació pública incorpori criteris en matèria ambiental, de sostenibilitat i eficiència energètica que reforcin les polítiques ambientals i energètiques de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i el sector públic instrumental. Així tant en la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, en la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, com en la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, s'inclouen mesures de contractació pública en matèria mediambiental.

D'acord amb el que resulta del Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, correspon al conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, a la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, al conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball, a la consellera d'Afers Socials i Esports, al conseller de Medi Ambient i Territori i a la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació potestat per, en l'exercici de les competències que tenen atribuïdes, proposar de manera conjunta l'aprovació d'aquest Acord.

Per tot això, el Consell de Govern a proposta conjunta del conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball, consellera d'Afers Socials i Esports, conseller de Medi Ambient i Territori i consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en la sessió de dia 3 de gener de 2022 adoptà, entre d'altres, l'Acord següent:

Primer. Objecte

1. Aquest Acord té per objecte establir unes directrius per a la inclusió de clàusules socials, laborals i mediambientals en la contractació de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i del seu sector públic instrumental.
2. A l'efecte d'aquest Acord, s'entén per clàusules socials i laborals aquelles disposicions mitjançant les quals s'incorporen als procediments de contractació pública diferents qüestions de política sociolaboral, com la qualitat i millora en l'ocupació, la inclusió laboral de persones desfavorides al mercat laboral, la igualtat entre dones i homes, la millora i promoció de la seguretat, salut i benestar laboral, l'adequació dels pressupostos de licitació per garantir el compliment de les condicions salarials establertes en els convenis sectorials i de la normativa de prevenció de riscos laborals i la salut dels treballadors i treballadores, criteris ètics, de justícia fiscal, de comerç just o uns altres semblants.

S'entén per clàusules mediambientals aquelles disposicions mitjançant les quals s'incorporen als procediments de contractació pública diferents qüestions de política ambiental i energètica, com la política de prevenció de la generació i perillositat dels residus, de reducció d'emissions, d'increment de l'eficiència energètica, de promoció de la mobilitat sostenible, d'estalvi d'aigua i prevenció de la contaminació, de millora de la qualitat de l'aire, de mitigació i adaptació al canvi climàtic o de reducció del malbaratament alimentari o de promoció i millora de la producció agrària i pesquera, entre altres.

Segon. Àmbit d'aplicació

1. Aquest Acord és d'aplicació preceptiva a tots els contractes, acords marc o sistemes dinàmics celebrats per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i les entitats que integren el seu sector públic instrumental que estiguin inclosos en l'àmbit d'aplicació de la legislació sobre contractació del sector públic.
2. En l'adjudicació de contractes d'obres de valor estimat inferior a 40.000 euros i de qualsevol altre tipus de contracte de valor estimat inferior a 15.000 euros, IVA exclòs, s'han d'incloure, sempre que sigui possible, clàusules de caràcter mediambiental. Respecte a les clàusules socials només resultaran preceptives les regles relatives a la reserva de contractes, sense perjudici que en els casos en què sigui possible s'incorporin condicions especials d'execució en matèria social.
3. Queden fora de l'àmbit d'aplicació d'aquest Acord els contractes adjudicats a través de l'adhesió a sistemes externs de contractació centralitzada diferent a l'autonòmica.

Tercer. Principis informadors

1. El compliment de les obligacions en matèria mediambiental, social o laboral durant l'execució del contracte constitueix un valor cardinal pel respecte del qual han de vetllar els òrgans de contractació i ha d'impregnar de forma transversal i obligatòria tota la contractació pública com a principi rector.
2. Les clàusules socials, laborals i mediambientals que s'incloguin en els plecs com a part de l'objecte del contracte, com a condicions de solvència, criteris d'adjudicació o com a condicions especials d'execució han de respectar els principis que regeixen la contractació pública, i especialment, els principis de publicitat, igualtat de tracte, proporcionalitat, concurrència, transparència i no discriminació.
3. De conformitat amb els principis de publicitat i transparència, totes les clàusules socials i/o mediambientals que s'incloguin en el contracte han d'indicar-se en l'anunci de la licitació i recollir-se en els plecs. Conforme als principis d'igualtat i no discriminació han d'estar formulades de tal manera que permetin garantir que no existeix risc algun de favoritisme injustificat. El respecte al principi de proporcionalitat aconsella ponderar degudament la incorporació de clàusules socials, laborals i mediambientals al contracte en atenció al seu objecte, les seves característiques, a l'import del contracte i també a l'oferta existent al mercat.

Els òrgans de contractació han de vetllar perquè les clàusules socials, laborals i mediambientals no introdueixin una distorsió injustificada en la competència.

Quart. Incorporació de consideracions socials, laborals i mediambientals en les diferents fases del procediment d'adjudicació

1. Els òrgans de contractació han de vetllar per la incorporació de consideracions socials, laborals i/o mediambientals en qualsevol de les fases del procediment de contractació, seleccionant les més adequades en atenció al tipus contractual. Aquestes consideracions han d'establir-se i delimitar-se degudament en els plecs de clàusules administratives i/o de prescripcions tècniques del contracte i en els documents contractuals que estableixin les condicions que hagin de regir la contractació i podran abastar tant la fase de preparació com la fase d'adjudicació i la d'execució del contracte.
2. En tot cas, s'han d'incloure consideracions de caràcter ambiental en qualsevol de les fases dels procediments d'adjudicació que tinguin per objecte les obres, subministraments o serveis inclosos en els criteris desenvolupats per la Unió Europea per a la contractació pública

ecològica.

Cinquè. Exigibilitat del compliment de les obligacions legals en l'àmbit social, laboral i de protecció del medi ambient

1. El plec de clàusules administratives particulars ha d'assenyalar l'organisme o organismes dels quals els candidats o licitadors puguin obtenir la informació pertinent sobre protecció del medi ambient, protecció de l'ocupació, igualtat de gènere, condicions de treball i prevenció de riscos laborals i inserció sociolaboral de les persones amb discapacitat, l'obligació de contractar a un nombre o percentatge específic de persones amb discapacitat que seran aplicables als treballs efectuats en l'obra o als serveis prestats durant l'execució del contracte; excepte quan no sigui possible assenyalar aquesta informació, havent en aquest cas l'òrgan de contractació justificar en l'expedient el motiu, tot això de conformitat amb l'establert en l'article 129.1 de la Llei 9/2017.
2. L'òrgan de contractació ha de sol·licitar a les empreses que manifestin haver tingut en compte en l'elaboració de les seves ofertes les obligacions derivades de les disposicions vigents en aquestes matèries, d'acord amb l'indicat en l'article 129.2 de la Llei 9/2017.
3. Durant l'execució dels contractes, els contractistes han de complir les obligacions establertes en la legislació mediambiental i en la laboral i social aplicables respecte dels treballadors i treballadores que participin en la realització de la prestació contractual. L'incompliment d'aquestes obligacions legals –que són diferents de les obligacions contractuals imposades com a condicions especials d'execució– dona lloc a la imposició de penalitats i podrà donar lloc a la resolució del contracte.
4. Aquestes obligacions han de recollir-se en els plecs de clàusules administratives del contracte i, especialment, l'obligació del contractista de complir durant tot el període d'execució contractual les condicions fixades en el conveni col·lectiu que resulti d'aplicació i s'han d'establir mecanismes de control i seguiment del compliment estricte d'aquesta obligació.

Sisè. Contractes reservats a centres especials d'ocupació d'iniciativa social i a empreses d'inserció

1. Es fixa un 10 per 100 com a percentatge mínim de reserva del dret a participar en els procediments d'adjudicació de determinats contractes o lots dels mateixos, a centres especials d'ocupació d'iniciativa social i a empreses d'inserció. Aquest percentatge també serà computable respecte dels contractes que es duiguin a terme en el marc de programes d'ocupació protegida, a condició que el percentatge de treballadors o treballadores amb discapacitat o en situació d'exclusió social dels centres especials d'ocupació, de les empreses d'inserció o dels programes d'ocupació protegida sigui el previst en la seva normativa de referència i, en tot cas, no inferior al 30 per 100 del total.
2. La reserva s'ha d'aplicar sense cap límit respecte de l'objecte contractual, ni la quantia del contracte, si bé amb un caràcter enunciatiu podran prendre's com a referència els contractes de serveis i subministraments amb els codis CPV recollits en l'annex I d'aquest Acord. S'ha de prestar especial atenció a la possibilitat de reservar els contractes de serveis que sorgeixin en ocasió de la posada en funcionament de nous centres, en tractar-se de contractes en els quals encara no s'ha generat l'obligació de subrogació del personal.
3. A l'efecte de comprovar el compliment de l'import mínim anual de reserva cada òrgan de contractació ha de calcular a l'inici de l'exercici el seu import mínim anual de reserva aplicant el percentatge assenyalat en l'apartat 1 sobre l'import global del pressupost de licitació sense IVA dels procediments d'adjudicació de subministraments i serveis, inclosos els contractes menors, l'objecte dels quals coincideixi amb algun dels CPV relacionats en l'annex I, tramitats en l'exercici anterior a aquell al qual es refereixi la reserva.
4. No s'han d'incloure en el còmput del mínim anual els següents contractes: serveis de neteja (apartat 2 de l'annex I), serveis d'hostaleria i càteringer quan siguin d'àmbit hospitalari (apartat 6 de l'annex I) i mobiliari escolar (apartats 15 i 16 de l'annex I).
5. En el cas que el contracte reservat sigui pluriennal, s'ha de computar l'import corresponent a cada anualitat. També s'han de computar els procediments de licitació en els quals s'hagi aplicat la reserva i que no hagi estat possible adjudicar bé per haver quedat deserts o per haver desistit l'Administració del procediment d'adjudicació.
6. L'avaluació del compliment de la reserva s'ha de realitzar anualment per la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que ha d'elaborar un informe a partir de les dades aportades pels òrgans de contractació. La justificació corresponent s'ha de remetre segons el model de l'annex II d'aquest Acord abans del 31 de març de l'exercici següent a aquell en què s'ha produït la reserva. L'informe d'avaluació s'ha de remetre als òrgans competents en matèria de contractació pública, treball i serveis socials i a la Comissió de seguiment de clàusules socials i mediambientals.
7. Si algun òrgan de contractació no aconsegueix l'import mínim anual de reserva ha d'adjuntar a l'annex II una memòria explicativa dels motius.
8. L'annex I d'aquest Acord, que recull els contractes de subministraments i serveis o lots dels mateixos que poden ser objecte de reserva, es podrà revisar anualment per la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, a fi de poder proposar la seva modificació i ajustar-ho conforme als resultats de l'avaluació.

9. Per poder participar en els procediments de licitació de contractes reservats, els centres especials d'ocupació d'iniciativa social i les empreses d'inserció han de complir amb els requisits legals per ostentar aquesta consideració i estar inscrits com a tals en els registres corresponents. A més d'això, el seu objecte social ha d'emparar l'activitat concreta de les prestacions objecte dels contractes reservats.

10. Una vegada qualificat el contracte com reservat per l'òrgan de contractació, s'ha de restringir la participació a una sola tipologia d'entitats (o bé d'empreses d'inserció, o bé de centres especials d'ocupació d'iniciativa social), atenent a la finalitat buscada amb el contracte i el col·lectiu de persones en situació de vulnerabilitat en favor del qual volen promoure's les polítiques públiques, així com per poder aconseguir una adequada comparació d'ofertes per poder determinar l'oferta amb millor relació qualitat-preu.

11. En tots els contractes reservats conforme a la disposició addicional quarta de la Llei 9/2017, la inserció sociolaboral de les persones amb discapacitat o de les persones en situació o risc d'exclusió social ha de formar part integrant de l'objecte del contracte, per la qual cosa en l'objecte del contracte forçosament ha d'incorporar-se de manera transversal l'execució d'un itinerari d'inserció sociolaboral per a persones amb discapacitat o bé per a persones en risc d'exclusió social, en funció del col·lectiu en favor del qual vulgui promoure's amb la política pública social i laboral executada a través d'aquest contracte.

12. En l'anunci de licitació ha de fer-se referència expressa a la reserva d'aquests contractes.

13. En els procediments de contractació en els quals s'apliqui la reserva contractual no escau l'exigència de la garantia definitiva, excepte en els casos en els quals l'òrgan de contractació, per motius excepcionals, ho consideri necessari i així ho justifiqui motivadament en l'expedient.

14. En els contractes reservats s'ha d'establir de manera obligatòria una condició especial d'execució relativa a la formació en el lloc de treball tenint, a més, la consideració d'obligació contractual essencial a l'efecte que el seu incompliment sigui causa de resolució del contracte. També s'ha d'establir una condició especial d'execució relacionada amb la inserció laboral de persones amb discapacitat o amb persones en situació o risc d'exclusió social, per la qual cosa es fixarà l'obligació d'adscriure i contractar o mantenir contractades a un determinat nombre de persones amb discapacitat o en situació de risc d'exclusió social per a l'execució d'aquest contracte, amb el compromís de cobrir les baixes definitives que puguin produir-se durant la durada del contracte esmentat, amb altres persones pertanyents al mateix col·lectiu; i aquesta obligació ha de tenir la consideració d'obligació contractual essencial a l'efecte que el seu incompliment sigui causa de resolució del contracte.

15. Aquesta reserva es fixa sense perjudici de la regulació dels contractes reservats a entitats del tercer sector en l'àmbit dels serveis socials establerta en l'article 18 de la Llei 12/2018, de 15 de novembre, de serveis a les persones en l'àmbit social a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Setè. Percentatge mínim d'aliments de producció ecològica i de temporada procedents de venda directa a incloure en els contractes de subministrament de productes agraris i agroalimentaris

1. Es fixa un 16 per cent com a percentatge mínim d'aliments de producció ecològica i/o de temporada procedents de venda directa a incloure en els contractes de subministrament de productes agraris i agroalimentaris.

2. S'entén per venda directa l'acte de vendre sense intermediaris els productes obtinguts de les activitats agrària i complementària de la mateixa explotació agrària. També s'inclouen els productes transformats en indústries de transformació agrària sense caràcter de complementària, sempre que els ingredients primaris tinguin el seu origen en l'explotació agrària.

Vuitè. Introducció de clàusules socials, laborals i mediambientals en la fase de preparació del contracte i en la fase de selecció del contractista

1. En funció dels objectius específics que es persegueixin en cada contracte es podrà incloure expressament dins del seu objecte o descripció les consideracions socials o mediambientals a satisfer que millorin l'eficiència i sostenibilitat de les obres, subministraments o serveis sempre que no es concretin de tal forma que restringeixin la competència o produeixin un efecte discriminatori entre els candidats o licitadors.

2. L'exigència de clàusules socials, laborals o mediambientals com a requisit de solvència només podrà incorporar-se en els contractes que incloquin en el seu objecte una fi de caràcter específicament social o mediambiental. Les clàusules socials i mediambientals podran fer-se valer com a requisits de solvència tècnica dels licitadors sempre que l'objecte del contracte requereixi que el licitador, per a la seva correcta execució, tingui aptituds específiques o experiència acreditada en aquesta matèria o bé sigui necessari que el personal adscrit a l'execució compti amb una experiència determinada o característiques específiques.

3. En els contractes de serveis en els quals existeixi una prestació directa a favor de l'òrgan de contractació i els salaris de les persones emprades per a la seva execució no només siguin un cost sinó que formin part del preu total del contracte perquè aquest es fixi per unitats de treball i/o temps, el pressupost basi de licitació indicarà, de forma desglossada i amb desagregació de gènere i categoria professional, els costos salarials estimats a partir del conveni laboral de referència.

Novè. Criteris d'adjudicació de caràcter social i mediambiental

1. Sempre que sigui possible, els òrgans de contractació han d'incloure en els plecs de clàusules administratives particulars o en el document descriptiu els criteris d'adjudicació de caràcter social i/o mediambiental que considerin més idonis per avaluar la millor qualitat-preu de cada oferta respecte de l'objecte del contracte. Aquests criteris d'adjudicació de caràcter social i mediambiental han de tenir vinculació amb l'objecte contractual en tant que es refereixin o integrin les prestacions que hagin de realitzar-se en virtut d'aquest contracte, en qualsevol dels seus aspectes i en qualsevol etapa del seu cicle de vida.
2. Els òrgans de contractació han de justificar en l'expedient de contractació l'adequació i proporcionalitat dels criteris d'adjudicació de caràcter social i/o mediambiental que han considerat més pertinents en atenció al tipus contractual, al seu objecte i a les característiques del contracte per determinar un millor nivell de rendiment o de qualitat en la seva execució. En tot cas, els òrgans de contractació han de vetllar perquè aquests criteris d'adjudicació no suposin una limitació a la concurrència.
3. En cas d'incorporar criteris d'adjudicació de caràcter social i/o mediambiental als plecs del contracte, s'ha d'assignar a cada tipus una ponderació entre el 5% i el 15% del total del barem, i l'òrgan de contractació ha de determinar el percentatge concret respecte del contracte que es va a licitar.
4. Entre els criteris qualitius de caràcter social per a la valoració de les ofertes, els òrgans de contractació podran seleccionar criteris que persegueixin, entre altres, les finalitats següents: el foment de la integració social de persones amb discapacitat, persones desfavorides o membres de grups vulnerables entre les persones assignades a l'execució del contracte i, en general, la inserció sociolaboral de persones amb discapacitat o en situació o risc d'exclusió social; la subcontractació amb centres especials d'ocupació o empreses d'inserció; els plans d'igualtat de gènere que s'apliquin en l'execució del contracte i, en general, la igualtat entre dones i homes; el foment de la contractació femenina; la conciliació de la vida laboral, personal i familiar; la millora de les condicions laborals i salarials; l'estabilitat en l'ocupació; la contractació d'un major nombre de persones per a l'execució del contracte; la formació i la protecció de la salut i la seguretat en el treball; la promoció de la salut i el benestar laboral; la integració de la perspectiva de gènere en la gestió preventiva; la gestió de la diversitat en l'àmbit laboral (edat, gènere, origen cultural, etc.); la protecció de la salut psicossocial; el manteniment de les condicions de treball; l'aplicació de criteris ètics i de responsabilitat social a la prestació contractual; o els criteris referits al subministrament o a la utilització de productes basats en un comerç equitatiu durant l'execució del contracte.
5. Entre els criteris qualitius de caràcter mediambiental per a la valoració de les ofertes els òrgans de contractació han d'incloure criteris que podran referir-se a qualsevol dels aspectes ambientals següents: la sostenibilitat, eficiència energètica i estalvi de consum d'aigua i recursos, la menor emissió de gasos amb efecte hivernacle, contaminants, partícules, pols, renou o radiacions, la petjada de carboni de producte o activitat, l'ús d'energia i materials procedents de fonts renovables o reciclades, l'absència o la baixa presència de substàncies tòxiques o perilloses, la generació de menys residus associada, les garanties d'extensió de la vida útil del producte (actualització i reparament), la integració en l'economia circular (reutilització i reciclatge), la producció amb mètodes ecològics o el disseny de baix impacte ambiental.

Dècim. Criteris de desempat

1. En el supòsit que es produeixi un empat en les proposicions des del punt de vista dels criteris que serveixen de base per a l'adjudicació, la proposta d'adjudicació s'ha de realitzar a favor d'aquell licitador que inclogui mesures de caràcter social i laboral que afavoreixin la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, bé per comptar amb un pla d'igualtat prèviament visat per l'Institut Balear de la Dona i registrat en el Registre de convenis col·lectius autonòmic (REGCON), de conformitat amb la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, bé per disposar d'un distintiu empresarial en matèria d'igualtat o bé per comptar amb una acreditació equivalent en matèria d'igualtat, expedit per l'òrgan competent estatal o autonòmic.
2. En defecte d'això o quan persisteixi la igualtat, l'òrgan de contractació ha d'aplicar les regles de l'article 147.2 de la Llei 9/2017 tenint en compte, en primer lloc, el percentatge de treballadors o treballadores amb discapacitat de cada empresa i, en segon lloc, les menors taxes de temporalitat de contractació de cada empresa. En ambdós casos, el període de referència ha de ser el dels 12 mesos anteriors al moment de finalitzar el termini de presentació d'ofertes.

Onzè. Condicions especials d'execució de caràcter social o relatives a l'ocupació i de caràcter mediambiental

1. Els òrgans de contractació han d'establir de manera obligatòria en els plecs de clàusules administratives particulars, almenys, una condició especial d'execució de caràcter social o relativa a l'ocupació i una altra de caràcter mediambiental, quan es tracti de contractes amb perspectiva social o mediambiental o quan l'òrgan de contractació ho consideri apropiat en atenció al tipus contractual, a l'objecte i a les característiques del contracte.
2. Conforme a la legislació vigent, les condicions especials d'execució es configuren com a obligacions contractuals que s'imposen al contractista durant la fase d'execució contractual i han de diferenciar-se de les obligacions establertes per la legislació sectorial ambiental, laboral o social que també són de preceptiva observança per als contractistes en aquesta mateixa fase contractual.

3. En cas de subcontractació de part de l'objecte del contracte, el contractista estarà obligat a exigir el compliment de les condicions especials d'execució a totes les empreses amb les quals subcontracti, així com acreditar aquest compliment davant l'òrgan de contractació.

4. Les clàusules de tipus social o relatives a l'ocupació que es poden incorporar als plecs de clàusules administratives particulars com a condicions especials d'execució persegueixen finalitats vinculades a la promoció, impuls o afavoriment de certs comportaments o conductes de compra pública responsable. Entre altres, les condicions especials d'execució pretenen alguna de les finalitats següents:

- a) fer efectius els drets reconeguts en la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de les persones amb discapacitat;
- b) contractar un nombre de persones amb discapacitat superior al que exigeix la legislació nacional;
- c) promoure l'ocupació de persones amb especials dificultats d'inserció al mercat laboral, en particular de les persones amb discapacitat o en situació o risc d'exclusió social a través d'empreses d'inserció;
- d) fomentar les mesures encaminades a l'ocupació de qualitat i estable i amb drets.
- e) eliminar les desigualtats entre l'home i la dona en aquest mercat, afavorint l'aplicació de mesures que fomentin la igualtat entre dones i homes en el treball;
- f) promoure l'ocupació de col·lectius especialment afectats per la desocupació.
- g) fomentar l'ocupació femenina.
- h) promoure mesures de manteniment de l'ocupació i plantilla.
- i) afavorir la major participació de la dona al mercat laboral i la conciliació del treball i la vida familiar;
- j) combatre l'atur, en particular el juvenil, el que afecta a les dones i el de llarga durada;
- k) garantir la formació en el lloc de treball, amb caràcter especial, la relativa a la seguretat i salut laboral;
- l) garantir la seguretat i la protecció de la salut en el lloc de treball i el compliment dels convenis col·lectius sectorials i territorials aplicables, sense perjudici de millores sobre el que aquests disposen ;
- m) la promoció de la salut i el benestar laboral;
- n) mesures per prevenir la sinistralitat laboral i les malalties professionals;
- o) la inclusió de la perspectiva de gènere en la gestió preventiva;
- p) la gestió de la diversitat en l'àmbit laboral (edat, gènere, origen racial o ètnic, cultural, etc.)
- q) altres finalitats que s'estableixin amb referència a l'estratègia coordinada per a l'ocupació, definida en l'article 145 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea;
- r) garantir el respecte als drets laborals bàsics al llarg de la cadena de producció mitjançant l'exigència del compliment de les Convencions fonamentals de l'Organització Internacional del Treball, incloses aquelles clàusules que cerquin afavorir els petits productors de països en desenvolupament, amb els quals es mantenen relacions comercials que els són favorables tals com el pagament d'un preu mínim i una prima als productors o una major transparència i traçabilitat de tota la cadena comercial.
- s) afavorir la presència de productes agraris i agroalimentaris produïts per cooperatives agràries i per organitzacions que tinguin un 50% o més de dones associades.

5. Les clàusules de tipus ambiental que es poden incorporar als plecs de clàusules administratives particulars com a condicions especials d'execució persegueixen, entre unes altres, les finalitats següents:

- a) la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle;
- b) l'adaptació als efectes del canvi climàtic;
- c) la prevenció de la contaminació atmosfèrica;
- d) el manteniment o la millora dels valors ambientals que es puguin veure afectats per l'execució del contracte;
- e) una gestió més sostenible de l'aigua;
- f) el foment de l'ús de les energies renovables;
- g) la promoció de la reducció de residus, la reutilització i reciclatge de productes, l'ús d'envasos reutilitzables i la promoció de productes que inclouin criteris d'ecodisseny;
- h) l'impuls del lliurament de productes a granel i la producció ecològica i la producció integrada;
- i) el subministrament dels aliments frescos o de temporada, i amb un cicle curt de distribució;
- j) afavorir el consum d'aliments saludables;
- k) el subministrament de productes de qualitat diferenciada.

6. Els òrgans de contractació han d'atribuir el caràcter d'obligacions contractuals essencials a les condicions especials d'execució de caràcter social o mediambiental recollides en els plecs de clàusules administratives particulars, si bé sols podran qualificar-se com a obligacions essencials si es delimiten i configuren degudament com a tals en els plecs i no de forma genèrica.

Dotzè. Compliment i control de les clàusules socials, laborals i mediambientals

1. Els plecs de clàusules administratives particulars han d'assenyalar per a cada condició de solvència, criteri d'adjudicació o condició especial d'execució de caràcter social i mediambiental, la documentació que l'operador econòmic ha de presentar per acreditar el seu compliment, així com el moment en el qual ha de presentar aquesta documentació.

2. El responsable del contracte és l'encarregat de supervisar l'execució del contracte i verificar el compliment de les clàusules socials, laborals i mediambientals incorporades al contracte, bé com a criteris d'adjudicació o bé com a condicions especials d'execució. En els plecs del contracte ha de tipificar-se com a incompliment contractual el no lliurament o lliurament incomplet dels informes o documentació requerida pel responsable del contracte al contractista per a l'efectiu control de l'execució del contracte. Els plecs han d'establir eines organitzatives, formals i materials per dur a terme la seva funció.

3. Després de la verificació de la documentació presentada pel contractista, el responsable del contracte ha d'informar a l'òrgan de contractació sobre els possibles incompliments del conveni col·lectiu aplicable, de la normativa laboral i social i de la normativa ambiental, de les obligacions contractuals resultants de la incorporació de criteris d'adjudicació i condicions especials d'execució de caràcter social i mediambiental al contracte, i si escau, ha de proposar l'inici del procediment d'imposició de penalitats o de resolució del contracte.

Tretzè. Efectes de l'incompliment de les clàusules socials, laborals i mediambientals

1. Els plecs de clàusules administratives particulars han d'assenyalar de manera clara, precisa i inequívoca que els criteris d'adjudicació i les condicions especials d'execució de caràcter social o relatives a l'ocupació i de caràcter mediambiental es consideren obligacions contractuals de caràcter essencial, i, en cas d'incompliment i en funció de la seva gravetat, l'òrgan de contractació pot optar, o bé, per resoldre el contracte, o bé, continuar amb l'execució del contracte, amb la imposició de penalitats. Aquestes penalitats han de ser proporcionals a la gravetat de l'incompliment i les quanties de cadascuna d'elles no podran ser superiors al 10 per cent del preu del contracte, IVA exclòs.

2. La imposició de penalitats per incompliment de les condicions especials d'execució considerades obligacions contractuals essencials definit en els plecs o en el contracte com a infracció greu, concurrent dol, culpa o negligència en l'empresari, donarà lloc a l'inici d'un expedient de prohibició de contractar en les condicions establertes en l'article 73 de la Llei 9/2017.

Catorzè. Comissió d'assessorament i seguiment de clàusules socials i mediambientals

1. Per mitjà d'un acord del Consell de Govern, s'ha de constituir una comissió d'assessorament i seguiment de clàusules socials i mediambientals, per a la participació i debat amb els agents socials i mediambientals i altres entitats amb l'objectiu de recollir suggeriments, compartir informació, donar transparència als resultats o debatre els avanços en aquestes matèries. L'acord esmentat ha de determinar la composició d'aquesta Comissió.

2. La Comissió d'assessorament i seguiment de clàusules socials i mediambientals, com a òrgan col·legiat de naturalesa consultiva, de debat i de participació institucional en matèria d'inserció d'aquestes clàusules en els procediments de contractació pública de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i el seu sector públic instrumental, ha de dur a terme l'assessorament en l'elaboració i actualització de les guies per a la incorporació de clàusules socials i mediambientals en la contractació i el seguiment sobre el grau de compliment de la inclusió de les clàusules esmentades en els diferents contractes.

3. En el si de la Comissió es podran constituir comissions tècniques integrades per alguns dels seus membres o per altre personal que es designi per la seva especialització particular amb la finalitat de realitzar els estudis, treballs o informes que la Comissió consideri necessaris.

Quinzè. Guia

Es faculta al conseller o a la consellera competent en matèria de contractació pública per aprovar les Guies per a la inclusió de clàusules socials i ambientals en la contractació de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i el seu sector públic instrumental en les diferents fases del procediment de contractació, a fi de facilitar als òrgans de contractació la incorporació d'aquestes clàusules en els diferents documents contractuals.

Setzè. Efectivitat

1. Les entitats i els òrgans afectats per aquest Acord han d'adoptar les mesures necessàries perquè les directrius que s'hi contenen siguin efectives a partir del mateix dia de la seva publicació al BOIB.

2. Aquest Acord deixa sense efecte l'Acord del Consell de Govern de 29 d'abril de 2016 pel qual s'estableixen directrius per a la inclusió de clàusules de caràcter social en la contractació de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i el seu sector públic instrumental.

Dissetè. Publicació

Aquest Acord serà publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 3 de gener de 2022

La secretària del Consell de Govern
Mercedes Garrido Rodríguez

ANNEX I

CONTRACTES DE SERVEIS I SUBMINISTRAMENTS SUSCEPTIBLES DE RESERVA (CODIS C.P.V.)

1. Serveis de jardineria:

77211500-7 Serveis de manteniment d'arbres
77310000-6 Serveis de plantació i manteniment de zones verdes
77311000-3 Serveis de manteniment de jardins i parcs
77313000-7 Serveis de manteniment de parcs
77314000-4 Serveis de manteniment de terrenys

2. Serveis de neteja:

90910000-9 Serveis de neteja
90911300-9 Serveis de neteja de finestres
90919200-4 Serveis de neteja d'oficines

3. Servei de recollida i reciclatge:

90511400-6 Serveis de recollida de paper

4. Serveis forestals:

77200000-2 Serveis forestals
77231000-8 Serveis de gestió forestal
77231800-6 Serveis de gestió de vivers forestals
77312000-0 Serveis de desbrossament
77312100-1 Serveis d'eliminació de brossa
79930000-2 Serveis especialitzats de disseny

5. Serveis de bugaderia:

98311100-7 Serveis de gestió de bugaderies
98311200-8 Serveis d'explotació de bugaderies
98315000-4 Serveis de planxament
98311000-6 Serveis de recollida de bugaderia

6. Servei d'hostaleria i càtering:

55330000-2 Serveis de cafeteria
55400000-4 Serveis de subministrament de begudes
55410000-7 Serveis de gestió de bars
55512000-2 Serveis de gestió de cantina
55320000-9 Serveis de subministrament de menjars
55321000-6 Serveis de preparació de menjars
55322000-3 Serveis d'elaboració de menjars

<https://www.caib.es/eboibfront/pdf/ca/2022/2/1103512>

7. Serveis d'impremta:

- 79800000-2 Serveis d'impressió i serveis connexos
- 79810000-5 Serveis d'impressió
- 79824000-6 Serveis d'impressió i distribució
- 79821000-5 Serveis d'acabat d'impressions
- 79820000-8 Serveis relacionats amb la impressió
- 79823000-9 Serveis d'impressió i lliurament
- 79971000-1 Serveis d'enquadernació i acabat de llibres
- 79971100-2 Serveis d'acabat de llibres
- 79971200-3 Serveis d'enquadernació de llibres

8. Serveis d'emmagatzematge i repartiment:

- 63100000-0 Serveis de càrrega, descàrrega i emmagatzematge
- 63120000-6 Serveis d'emmagatzematge i dipòsit
- 63121100-4 Serveis d'emmagatzematge

9. Serveis de treballs administratius:

- 72312000-5 Serveis d'introducció de dades
- 79500000-9 Serveis d'ajuda en les funcions d'oficina
- 79511000-9 Serveis d'operador telefònic
- 92500000-6 Serveis de biblioteques, arxius, museus i altres serveis culturals
- 92510000-9 Serveis de biblioteques i arxius
- 92511000-6 Serveis de biblioteques
- 92512000-3 Serveis d'arxius
- 98341120-2 Serveis de porteria
- 98341130-5 Serveis de consergeria

10. Serveis de gestió i treballs auxiliars:

- 79993100-2 Serveis de gestió d'instal·lacions
- 79993000-1 Serveis de gestió d'edificis i instal·lacions

11. Serveis de correu i publicitat:

- 64121100-1 Serveis de distribució postal
- 64121200-2 Serveis de distribució de paquets
- 79340000-9 Serveis de publicitat i de màrqueting
- 79341000-6 Serveis de publicitat
- 79520000-5 Serveis de reprografia
- 79571000-7 Serveis d'enviament per correu
- 79920000-9 Serveis d'empaquetat i serveis connexos
- 79921000-6 Serveis d'empaquetat

12. Serveis de manteniment i reparació:

- 45259000-7 Reparació i manteniment d'instal·lacions
- 45262520-2 Treballs d'obra de picapedrer
- 45330000-9 Treballs de lampisteria
- 45442100-8 Treballs de pintura
- 50000000-5 Serveis de reparació i manteniment
- 50850000-8 Serveis de reparació i manteniment de mobiliari
- 71314100-3 Serveis d'electricitat

13. Producció i venda de plantes de temporada, de compost, de planta i arbust:

- 03110000-5. Cultius, productes comercials de jardineria i horticultura
- 03121100- 6 Plantes vives, bulbs, arrels i esqueixos

03451300-9 Arbustos

14. Producció i venda d'eines de cuina de fusta:

39141000-2 Mobles i equip de cuina
39220000-0 Equip de cuina, articles d'ús domèstic i articles de càtering
39221100-8 Utensilis de cuina
39221180-2 Utensilis per cuinar
44410000-7 Articles per a bany i cuina

15. Producció i venda de mobiliari de fusteria:

03419100-1 Productes de fusta
37800000-6 Articles per a treballs artesanals i artístics
37810000-9 Articles per a treballs artesanals
39100000-3 Mobiliari

16. Venda i distribució:

30199000-0 Articles de papereria i altres articles
39000000-2 Mobiliari (inclòs el d'oficina), complements de mobiliari, aparells electrodomèstics (exclosa la il·luminació) i productes de neteja

17. Articles per a esdeveniments:

18530000-3 Regals i premis

18. Regals i obsequis d'empresa:

39516000-2 Articles de mobiliari
39561140-5 Articles de passamaneria i ornamentals
44111300-4 Ceràmica
39298900-6 Articles de decoració diversos
44812400-9 Articles per a decoració

GOVERN
ILLES
BALEARS

ANEXII COMUNICACIÓ DADAES DE CONTRACTES RESERVATS							
ANY	ÒRGAN DE CONTRACTACIÓ	IMPOR T MÍNIM ANUAL DE RESERVA	OBJECTE CONTRACTE RESERVAT	CPV	DATA PUBLICACIÓ LICITACIÓ	PRESUPOST DE LICITACIÓ	IMPOR T ANUALITAT A COMPUTAR
TOTAL RESERVAT							0

